

V času »korone« sem prejel državno pomoč. Jo bom moral vrniti?

V letu 2020, natančneje od 13.3.2020, je Državni zbor Republike Slovenije sprejel in potrdil več predpisov (zakonov) v smeri zaježitve epidemije COVID-19. Na podlagi sprejetih zakonov so (so bili) davčni zavezanci upravičeni do prejema državne pomoči.

Gre za t.i. protikoronske zakone (v nadaljevanju PKP). Do sedaj (po stanju 12.10.2020) so bili sprejeti 4 protikoronski zakoni, trenutno je v fazi sprejema peti protikoronski zakon, PKP5. Državna pomoč davčnim zavezancem, obravnavana v tem članku, je zajeta v PKP1 – ZIUZEOP, PKP3 – ZIUOOPE, PKP4 – ZIUUPDV in PKP5¹.

Pri določanju morebitne obveznosti davčnega zavezanca glede vračila prejete (posamezne) državne pomoči je potrebno v celoti slediti določilom zakona na podlagi katerega je bila upravičencu dejansko dodeljena (izplačana) državna pomoč.

V splošnem so vračila državne pomoči vezana na:

a) Neizpolnjevanje prihodkovnega pogoja

Upravičeni prejemnik državne pomoči: Do ukrepa so upravičeni tisti delodajalci / samozaposleni, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10% glede na leto 2019 (če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, se upoštevajo povprečni mesečni prihodki).²

Posledice neizpolnjevanje prihodkovnega pogoja: če prejemnik državne pomoči naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval prihodkovnih pogojev za njihovo pridobitev, o tem obvesti Finančno upravo Republike Slovenije (FURS) tako, da pošlje izjavo najkasneje **do roka za predložitev davčnih obračunov za 2020 (DDPO oz. DDD) t.j. načeloma do 31.3.2021** in vrne znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo pa do plačila se prejemniku obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti.

Izjava za vračilo **mesečnega temeljnega dohodka in oproščenih prispevkov** je dostopna na [povezavi](#).

Izjava o vračilu prejetih upravičenj (**oproščeni prispevki, vračilo nadomestila plač in subvencije**) je dostopna na [povezavi](#).

FURS bo v izdani odločbi zavezancu naložil vračilo sredstev na naslednje vplačilne račune:

Vračilo povračila nadomestila plač	Račun pri ZRSZ SI56 0110 0603 0264 217;

¹ V času pisanja članka je PKP5 še v fazi potrjevanja v Državnem zboru.

² Osnutek PKP5 določa 20% upad prihodkov upravičenega delodajalca in 30% upad za samozaposlene in mikro podjetja.

delavcem na začasnem čakanju na delo	Sklic: številka sklepa, s katerim so bila odobrena sredstva in je napisana na odločbi ZRSZ
Vračilo oproščenih prispevkov na podlagi 28. člena ZIUZEOP (delodajalci)	Račun pri FURS: 0110 0600 0066 759 Sklic: 00 1620 –<davčna številka>-2020

Zavezanci, ki želijo sredstva vrniti še pred izdajo odločbe FURS, morajo sredstva vrniti na zgoraj navedene vplačilne račune.

b) izplačilo dobička, nakupi lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačila nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu v letu 2020 ali za leto 2020

Če je subjekt uveljavljal upravičenja do državne pomoči in je od uveljavitve **posameznega protikoronskega zakona** prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, **izplačanih v letu 2020 oziroma za leto 2020**, mora upravičenec o tem seznaniti FURS (preko dveh izjav že navedenih pod točko a).

Prejeta sredstva mora vrniti po vročitvi odločbe, skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic iz posameznega zakona do dneva vračila (vračilo sredstev v primerih povračila nadomestila višje sile in oprostitve prispevkov iz tega naslova ni potrebno).

c) Likvidacija

Državno pomoč je potrebno vrniti, če prične prejemnik državne pomoči postopek likvidacije (po zakonu, ki ureja gospodarske družbe) v obdobju prejemanja sredstev in po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev (določba ne velja za s.p.).

d) Kršenje ostalih obveznosti

Državno pomoč je potrebno vrniti (PKP1 - v trikratni višini), če:

- prejemnik državne pomoči v obdobju prejemanja povračil ne izplačuje nadomestil plače,
- če odreja nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas (če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju oz. delavci, ki so na skrajšanem delovnem času),
- predhodno ne obvesti Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije (ZRSZ), če delavca pozove na delo,
- prejemnik državne pomoči ne vodi evidence o izrabi delovnega časa in ne obvesti ZRSZ o odrejanju skrajšanega delovnega časa (SDČ – PKP3).

e) Odpuščanje delavcev

V obdobju prejemanja državne pomoči (in še mesec dni po tem obdobju v primeru subvencioniranja skrajšanega delovnega časa – PKP3) delodajalec ne sme pričeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih

razlogov, razen v primeru, da je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet pred 13. 3. 2020 in delodajalec za te delavce ni uveljavil pravice do povračila nadomestila po PKP1, PKP3, PKP4 ali PKP5.

Tadeja Bučar, univ.dipl.ekon.

Svetovalka za podjetništvo

SPOT Svetovanje Osrednjeslovenska regija

REPUBLIKA SLOVENIJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.